

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ที่จะศึกษาความคิดเห็นของครูประถมศึกษา เกี่ยวกับบทบาทของตนในกิจกรรมของชุมชน 5 ด้าน คือ ด้านอาชีพ การเมืองการปกครอง วัฒนธรรมประเพณี อนามัย และนันทนาการ โดยเปรียบเทียบความคิดเห็นและบทบาทของครูประถมศึกษาระหว่างครูเพศชาย และครูเพศหญิง ในกิจกรรมของชุมชน โดยตั้งสมมุติฐานของการวิจัยในครั้งนี้ว่า ความคิดเห็นและบทบาทของครูประถมศึกษาในกิจกรรมของชุมชนระหว่างครูชายและครูหญิงมีความแตกต่างกัน

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้แบ่งการเสนอข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

- ตอนที่ 1 เป็นการเสนอข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของครูประถมศึกษา
- ตอนที่ 2 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของครูเพศชายและครูเพศหญิงที่มีต่อบทบาทของตนในกิจกรรมของชุมชนทั้ง 5 ด้าน
- ตอนที่ 3 วิเคราะห์บทบาทที่ปฏิบัติจริงของครูเพศชายและครูเพศหญิงที่มีต่อกิจกรรมของชุมชน
- ตอนที่ 4 เป็นการเสนอข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ ในการดำเนินกิจกรรมของชุมชน

การวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 วิเคราะห์สถานภาพทั่วไปของครูประถมศึกษา

ตารางที่ 1 สถานภาพทั่วไป

ข้อที่	รายการ	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ	1. พุช	244	97.60
	2. ศาสนาอื่น ๆ	6	2.40
2. อายุ	1. ต่ำกว่า 20 ปี	-	-
	2. 20 - 29 ปี	127	50.80
	3. 30 - 39 ปี	76	30.40
	4. 40 - 49 ปี	28	11.20
	5. 50 - 60 ปี	19	7.60
3. วุฒิสูงสุด	1. ต่ำกว่าปริญญาตรี	171	68.40
	2. ปริญญาตรี	79	31.60
	3. ปริญญาโท	-	-
	4. สูงกว่าปริญญาโท	-	-
4. สถานภาพการสมรส	1. โสด	56	22.40
	2. มีคู่สมรสอยู่ด้วยกัน	172	68.80
	3. มีคู่สมรส แยกกันอยู่	17	6.80
	4. คู่สมรสถึงแก่กรรม	2	.80
	5. หย่า	3	1.20

ตารางที่ 1 สถานภาพทั่วไป (ต่อ)

ข้อที่	รายการ	จำนวน	ร้อยละ
5. ตำแหน่งหรือหน้าที่ การทำงานในโรงเรียน	1. ครูพิเศษ	26	10.40
	2. ครูประจำชั้น	183	73.20
	3. ผู้ช่วยครูใหญ่	9	3.60
	4. ครูใหญ่	19	7.60
	5. อื่น ๆ	12	4.80
6. ชั่วโมงที่ทำการสอน ต่อสัปดาห์	1. 1 - 5 ชั่วโมง	14	5.60
	2. 6 - 10 ชั่วโมง	12	4.80
	3. 11 - 15 ชั่วโมง	18	7.20
	4. 16 - 20 ชั่วโมง	70	28.00
	5. 21 ชั่วโมงขึ้นไป	124	49.60
	6. ทำหน้าที่อื่นไม่ได้สอน	12	4.80
7. มีบุตร	1. ก่อนวัยเรียน	92	47.40
	2. อยู่ในวัยเรียน	82	42.67
	3. พนัยเรียนและทำงานแล้ว	16	8.15
	4. พนัยเรียนแต่ยังไม่ได้ออกทำงาน	4	2.06
8. ระยะเวลาที่ทำงาน	1. 1 - 5 ปี	127	50.80
	2. 6 - 10 ปี	53	21.20
	3. 11 - 15 ปี	22	8.80
	4. 16 - 20 ปี	29	11.60
	5. 21 - 25 ปี	6	2.40
	6. 26 ปีขึ้นไป	13	5.20

ตารางที่ 1 สถานภาพทั่วไป (ต่อ)

ข้อที่	รายการ	จำนวน	ร้อยละ
9. บ้านพักอยู่ห่างโรงเรียน	1. น้อยกว่า 1 กิโลเมตร	100	40.00
	2. 1 - 5 กิโลเมตร	102	40.80
	3. 6 - 10 กิโลเมตร	14	5.60
	4. 11 - 15 กิโลเมตร	13	5.20
	5. 16 - 20 กิโลเมตร	11	4.40
	6. 21 กิโลเมตรขึ้นไป	10	4.00

จากตารางที่ 1 ตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นครูที่สอนในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษา จังหวัดปราจีนบุรี ในอำเภอต่าง ๆ 5 อำเภอ ได้แก่ อำเภอเมือง อำเภอกบินทร์บุรี อำเภอสระแก้ว อำเภอตาพระยา และ อำเภออรัญประเทศ จำนวน 250 คน เพศชาย 119 คน เพศหญิง 131 คน

นับถือศาสนาพุทธ ร้อยละ 97.60 ศาสนาอื่น ๆ ร้อยละ 2.40

อายุระหว่าง 20-29 ปี ร้อยละ 50.80 30-39 ปี ร้อยละ 30.40 40-49 ปี ร้อยละ 11.60 และ 50-60 ปี ร้อยละ 7.60

วุฒิสูงสุด ส่วนใหญ่มีวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรีคือ ร้อยละ 68.40 รองลงมาคือ ปริญญาตรี ร้อยละ 31.60 ไม่ปรากฏว่ามีครูที่มีวุฒิสุงกว่าปริญญาตรี

สถานภาพการสมรส ส่วนใหญ่มีคู่สมรสและคู่สมรสอยู่ด้วยกัน ร้อยละ 68.80 เป็นโสด ร้อยละ 22.40 คู่สมรสแยกกันอยู่ ร้อยละ 6.80 และคู่สมรสถึงแก่กรรมหรือหย่า ร้อยละ 2.00

จากจำนวนครูประถมศึกษาที่สมรสแล้ว ร้อยละ 77.60 (รวมทั้งคู่สมรสที่อยู่ด้วยกัน แยกกันอยู่ คู่สมรสถึงแก่กรรมและหย่า จำนวน 194 คน) ส่วนมากเป็นผู้มีบุตรที่อยู่ก่อนวัยเรียน ร้อยละ 47.40 อยู่ในวัยเรียน ร้อยละ 42.67 มีบุตรที่พ้นวัยเรียนแต่ทำงานแล้ว ร้อยละ 8.15 มีบุตรที่พ้นวัยเรียนและยังไม่ได้ทำงาน ร้อยละ 2.06

ในตำแหน่งหน้าที่การงานหรือตำแหน่งในโรงเรียนของครูผู้ตอบแบบสอบถาม เป็น ครูพิเศษ ร้อยละ 10.40 ครูประจำชั้น ร้อยละ 73.20 ผู้ช่วยครูใหญ่ ร้อยละ 3.60 ครูใหญ่ ร้อยละ 8.00 ตำแหน่งอื่น ๆ เช่น อาจารย์ห้องสมุด เจ้าหน้าที่การเงิน ฯลฯ ร้อยละ 4.80 ไม่ตอบ ร้อยละ 0.80 สำหรับชั่วโมงที่ทำการสอนต่อสัปดาห์ส่วนใหญ่อยู่ใน ระหว่าง 21 ชั่วโมงขึ้นไป ร้อยละ 49.60 ระหว่าง 16-20 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ ร้อยละ 28.00 ระหว่าง 11-15 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ ร้อยละ 7.20 ระหว่าง 6-10 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ ร้อยละ 4.80 ระหว่าง 1-5 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ ร้อยละ 5.60 ทำหน้าที่อื่นไม่ได้สอน ร้อยละ 4.80

ระยะเวลาที่ทำงานในโรงเรียนที่นานมากที่สุด เพศชายมี 1 คน คือ นาน 39 ปี เพศหญิงนานที่สุด 35 ปีมี 1 คน แต่ส่วนใหญ่จะอยู่ในระหว่าง 1-5 ปี ร้อยละ 50.80 6-10 ปี ร้อยละ 21.28 11-15 ปี ร้อยละ 8.80 16-20 ปี ร้อยละ 11.60 21-25 ปี ร้อยละ 2.40 21 ปีขึ้นไป ร้อยละ 5.20

ระยะทางจากที่พักมาถึงโรงเรียนไกลที่สุด เพศชายคือ 36 กิโลเมตรมี 2 คน และ เพศหญิงไกลที่สุด 42 กิโลเมตรมี 2 คน แต่ส่วนมากจะอยู่ต่ำกว่า 1 กิโลเมตร โดยอยู่ใน หมู่บ้าน อันเป็นที่ตั้งของโรงเรียนหรือในบ้านพักของโรงเรียน ร้อยละ 40.00 ระยะ 1-5 กิโลเมตร ร้อยละ 40.80 ระยะ 6-10 กิโลเมตร ร้อยละ 5.60 ระยะ 11-15 กิโลเมตร ร้อยละ 5.20 16-20 กิโลเมตร ร้อยละ 4.40 ระยะทางเกินกว่า 21 กิโลเมตร ร้อยละ 4.00

ตอนที่ 2 วิเคราะห์ความคิดเห็นของครูประถมศึกษาเพศชายและเพศหญิง
ของตนในกิจกรรมของชุมชน

ตารางที่ 2 เปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างครูเพศชายและครูเพศหญิง
ของตนในการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพของคนในชุมชน

ข้อที่	จำนวนผู้ตอบ				χ^2 [1]
	ชาย		หญิง		
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
1. เป็นวิทยากรแนะนำด้านอาชีพ	32	26.89	20	15.27	5.11*
2. ติดต่อหน่วยราชการหรือเอกชนที่เกี่ยวข้อง	77	64.70	51	38.93	16.58**
3. แนะนำให้คำปรึกษา	93	78.15	78	59.54	9.99**
4. อำนวยความสะดวกต่าง ๆ	65	54.62	91	69.46	5.85*
5. อื่น ๆ	12	10.08	5	3.81	3.86*

$$df = 1 \quad *p < .05 \quad (.05 \chi^2 = 3.84)$$

$$**p < .01 \quad (.01 \chi^2 = 6.64)$$

ในตารางที่ 2 มีนัยสำคัญที่ระดับ .01 ในข้อที่ 2 และ 3 ส่วนในข้อที่ 1, 4 และ 5 มีนัยสำคัญที่ระดับ .05 แสดงว่าความคิดเห็นของครูประถมศึกษาที่มีต่อบทบาทของตนในการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพของคนในชุมชนขึ้นอยู่กับเพศ ในด้านการเป็นวิทยากรแนะนำด้านอาชีพ การติดต่อหน่วยราชการที่เกี่ยวข้อง เช่น พัฒนาการ การศึกษานอกโรงเรียนหรือองค์การของเอกชนให้มาจัดฝึกอบรม แนะนำด้านอาชีพแก่ประชาชน การให้คำแนะนำปรึกษา ด้านการอำนวยความสะดวกต่าง ๆ เช่น ใช้โรงเรียนเป็นที่ฝึกฝนอาชีพ การจัดเตรียมอุปกรณ์ และอื่น ๆ เช่น การชักชวนให้คนในชุมชนมาทำอาชีพใหม่ ๆ เพื่อเสริมรายได้ นั่นก็คือ ครูเพศชายและครูเพศหญิงมีความคิดเห็นแตกต่างกันเกี่ยวกับบทบาทของตนในการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพของคนในชุมชน

ตารางที่ 3 เปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างครูเพศชายและครูเพศหญิงต่อบทบาท
ของตนในการส่งเสริมและพัฒนาการ เมืองการปกครองของชุมชน

ข้อที่	จำนวนผู้ตอบ				$\chi^2_{[1]}$
	ชาย		หญิง		
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
1. จักรณทรรศการ เกี่ยวกับความรู้ในการ ปกครองระบอบต่าง ๆ	38	31.93	21	16.03	8.74
2. ใ้คำปรึกษาหรือแนะนำใ้มีความรู้ เกี่ยวกับการเลือกตั้ง การติดต่อกับ หน่วยบริการของรัฐ	79	66.38	57	43.51	13.15**
3. ประสานงานกับหน่วยงานของรัฐ	67	56.30	32	24.43	26.49**
4. ฝึกอบรมเยาวชน	45	37.81	22	16.79	14.04**
5. อำนวยความสะดวก	86	72.27	64	48.85	14.24**
6. อื่น ๆ ระบุ	15	12.60	9	6.87	2.36

$$df = 1 \quad *p < .05 \quad (.05 \chi^2_{[1]} = 3.84)$$

$$**p < .01 \quad (.01 \chi^2_{[1]} = 6.64)$$

จากตารางที่ 3 มีนัยสำคัญที่ระดับ .01 ในข้อ 1, 2, 3, 4 และ 5 ส่วนในข้อ 6
ไม่มีนัยสำคัญที่ระดับ .05 แสดงว่าความคิดเห็นของครูประถมศึกษาต่อบทบาทของตนในการ
ส่งเสริมการ เมืองการปกครองของชุมชนเกี่ยวกับการจักรณทรรศการ การใ้คำปรึกษาหรือใ้
คำแนะนำใ้มีความรู้เกี่ยวกับการเลือกตั้ง การติดต่อกับหน่วยบริการของรัฐ การเป็นผู้ประสาน
งานกับหน่วยของรัฐ การช่วยฝึกอบรมเยาวชนใ้รู้จักเสียสละ การอำนวยความสะดวกในด้าน
ต่าง ๆ เช่น ใ้โรงเรียนเป็นหน่วยเลือกตั้ง ระหว่างครูเพศชายและครูเพศหญิงมีความแตก
ต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01

สำหรับความคิดเห็นในค่านอื่น ๆ เช่น การให้ความรู้ในค่านกฎหมายสำหรับชีวิตประจำวัน ที่ทำป้ายนิเทศของทางราชการ ระหว่างครูเพศหญิงและครูเพศชายไม่มีความแตกต่างกันในระดับความมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ตารางที่ 4 เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูประถมศึกษาระหว่างครูเพศชายและครูเพศหญิงที่มีค่านบทบาทของตนในการช่วยเหลือส่งเสริมกิจกรรมค่านวัฒนธรรมประเพณีของชุมชน

ข้อที่	จำนวนผู้ตอบ				$\chi^2_{(1)}$
	ชาย		หญิง		
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
1. เป็นวิทยากรในการสาธิตสิ่งประดิษฐ์	22	18.49	23	17.56	.04
2. แนะนำเผยแพร่ความรู้	49	41.18	36	27.48	5.2*
3. ให้ความร่วมมือแก่หน่วยงาน	67	56.30	85	64.88	1.93
4. รณรงค์ให้มีการฟื้นฟูประเพณีอันดีงาม	38	31.93	25	19.08	5.4*

$$df = 1 \quad *p < .05 \quad (.05 \chi^2_{(1)} = 3.84)$$

ในตารางที่ 4 มีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ในข้อที่ 2 และ 4 ส่วนในข้อที่ 1 และ 3 ไม่มีนัยสำคัญที่ระดับ .05 แสดงว่า ความคิดเห็นของครูประถมศึกษาเกี่ยวกับบทบาทของตนในการช่วยเหลือส่งเสริมกิจกรรมค่านวัฒนธรรมประเพณี โดยการเผยแพร่ความรู้ค่านวัฒนธรรมประเพณีของท้องถิ่นแก่คนในชุมชน และการรณรงค์ให้มีการฟื้นฟูประเพณีอันดีงามที่เหมาะสมกับการดำรงชีวิตในปัจจุบัน เช่น ประเพณีการดำหัว ฯลฯ ขึ้นอยู่กับเพศ นั่นก็คือครูเพศชายและครูเพศหญิงมีความคิดเห็นที่แตกต่างกันที่ระดับความมีนัยสำคัญ .05 และครูเพศชายครูเพศหญิงมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันที่ระดับความมีนัยสำคัญ .05 ในค่านการเป็นวิทยากรในการสาธิตสิ่งประดิษฐ์ต่าง ๆ เช่น กระถาง ดอกไม้ ฯลฯ และการให้ความร่วมมือแก่หน่วยงานของรัฐหรือเอกชนที่จะจัดกิจกรรมเกี่ยวกับวัฒนธรรมประเพณี

ตารางที่ 5 เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูประถมศึกษาระหว่างครูเพศชายและครูเพศหญิงที่มีต่อบทบาทของตนในการช่วยเหลือส่งเสริมสุขภาพอนามัยของคนในชุมชน

ข้อที่	จำนวนตอบ				χ^2 [1]
	ชาย		หญิง		
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
1. เป็นวิทยากรอบรม	17	14.28	11	8.40	2.17
2. จัดนิทรรศการ	21	17.65	18	13.74	.72
3. ติดต่อเชิญแพทย์หรือเจ้าหน้าที่	69	57.98	77	58.78	.02
4. คอยอำนวยความสะดวกในเรื่องต่าง ๆ	50	42.02	52	39.69	.14

$$df = 1 \quad *p < .05 \quad (.05 \chi^2 = 3.84) \quad [1]$$

ในตารางที่ 5 ความคิดเห็นของครูประถมศึกษาที่มีต่อบทบาทของตนในกิจกรรมของชุมชนในการช่วยเหลือส่งเสริมสุขภาพอนามัยของคนในชุมชนไม่ขึ้นอยู่กับเพศ นั่นก็คือ ครูเพศชายและครูเพศหญิงมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันที่ระดับความมีนัยสำคัญที่ .05 ในการเป็นวิทยากรให้การอบรมเกี่ยวกับการปฏิบัติตนในการรักษาสุขภาพอนามัย การวางแผนครอบครัวแก่เด็กและคนในชุมชน การจัดนิทรรศการเกี่ยวกับการรักษาสุขภาพอนามัย การวางแผนครอบครัว การติดต่อเชิญแพทย์หรือเจ้าหน้าที่อนามัยมาทำการตรวจรักษาและฉีดยาป้องกันโรคแก่เด็กและคนในชุมชน การคอยอำนวยความสะดวกต่าง ๆ เช่น การจัดสถานที่ ฯลฯ

ตารางที่ 6 เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูประถมศึกษาระหว่างครูเพศชายและครูเพศหญิงที่มีต่อบทบาทของตนในการช่วยเหลือส่งเสริมกิจกรรมค่านันทนาการของชุมชน

ข้อที่	จำนวนผู้ตอบ				χ^2 [1]
	ชาย		หญิง		
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
1. สอน แนะนำวิธีการเล่นเกม กีฬา	51	42.85	42	32.06	3.11*
2. ประชาสัมพันธ์	35	29.41	24	18.32	4.25*
3. อำนวยความสะดวกในเรื่องสถานที่	60	50.42	67	51.14	.013
4. ดึงดูดผู้มีความรู้มาจัดกิจกรรม	31	26.05	43	32.82	1.82

$$df = 1 \quad *p < .05 \quad (.05 \chi^2 [1] = 3.84)$$

ในตารางที่ 6 มีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ในข้อที่ 2 ส่วนในข้อที่ 1, 3 และ 4 ไม่มีนัยสำคัญที่ระดับ .05 แสดงว่าความคิดเห็นของครูประถมศึกษาต่อบทบาทของตนในการช่วยเหลือส่งเสริมกิจกรรมค่านันทนาการของชุมชนในด้านการช่วยประชาสัมพันธ์ให้ชุมชนได้ทราบเกี่ยวกับการจัดนันทนาการระหว่างครูเพศหญิงและครูเพศชายมีความแตกต่างกันที่ระดับความมีนัยสำคัญ .05 และครูเพศชาย ครูเพศหญิงมีความคิดไม่แตกต่างกันในด้านการสอน แนะนำวิธีการเล่นเกมกีฬาและการละเล่น การอำนวยความสะดวกในสถานที่ อุปกรณ์ ดึงดูดผู้มีความรู้ความสามารถในการจัดกิจกรรมนันทนาการมาจัดให้แก่นักเรียนในชุมชน ที่ระดับความมีนัยสำคัญ .05

ตอนที่ 3 วิเคราะห์บทบาทที่ปฏิบัติจริงของครูเพศชายและครูเพศหญิงที่มีต่อกิจกรรม
ของชุมชน

ตารางที่ 7 เปรียบเทียบบทบาทที่ปฏิบัติจริงระหว่างครูเพศชายและครูเพศหญิงที่มี
ต่อกิจกรรมของชุมชน ในการช่วยเหลือและส่งเสริมพัฒนาอาชีพแก่คน
ในชุมชน

ข้อที่	จำนวนผู้ตอบ				2
	ชาย		หญิง		
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
1. เป็นวิทยากรผู้ให้การอบรม หรือสอน	13	10.92	7	5.34	5.28*
2. เป็นผู้ประสานงานกับหน่วยราชการอื่น ใหม่ดำเนินการ	15	12.60	5	3.82	6.54*
3. เป็นผู้แนะนำให้คำปรึกษา	29	24.37	18	13.74	4.61*
4. เป็นผู้อำนวยความสะดวก	21	17.65	12	9.16	3.91*
5. อื่น ๆ ระบุ.....	6	5.04	4	3.05	.047

$$df = 1 \quad *p .05 \quad (.05 \chi^2_{17} = 3.84)$$

จากตารางที่ 7 บทบาทที่ปฏิบัติจริงของครูประถมศึกษาในการช่วยเหลือส่งเสริม
และพัฒนาอาชีพแก่คนในชุมชน มีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ในข้อที่ 1, 2, 3 และ 4 แต่ในข้อที่ 5 ไม่
มีนัยสำคัญที่ระดับ .05 แสดงว่า บทบาทที่ปฏิบัติจริงของครูประถมศึกษาในการช่วยเหลือและ
ส่งเสริมอาชีพแก่คนในชุมชนเกี่ยวกับการเป็นวิทยากรผู้ให้การอบรม เป็นผู้ประสานงานกับ
หน่วยราชการอื่น เช่น พัฒนาการการศึกษาในโรงเรียน หรือองค์การของเอกชนให้
มาดำเนินการฝึกอบรมด้านอาชีพ การเป็นผู้แนะนำให้คำปรึกษา การเป็นผู้อำนวยความสะดวก
สะดวก เช่น การใช้สถานที่ในโรงเรียนเป็นที่ฝึกอบรม การเตรียมอุปกรณ์เครื่องมือ
เครื่องใช้ ระหว่างครูเพศชายและครูเพศหญิงมีความแตกต่างกัน ที่ระดับความมีนัย

สำคัญที่ .05 ส่วนบทบาทอื่น ๆ เช่น การชักชวนให้มีการปลูกพืชผักสวนครัว เลี้ยงสัตว์เพื่อเสริมรายได้ของครอบครัว ระหว่างครูเพศชายและครูเพศหญิงไม่มีความแตกต่างกันที่ระดับความมีนัยสำคัญที่ .05.

ตารางที่ 8 เปรียบเทียบบทบาทที่ปฏิบัติจริงระหว่างครูเพศชายและครูเพศหญิงที่มีต่อกิจกรรมดานการเมืองการปกครองของชุมชน

ข้อที่	จำนวนผู้ตอบ				χ^2 [1]
	ชาย		หญิง		
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
1. เคยเข้าร่วมในโครงการพัฒนา	78	65.55	68	51.91	4.77*
2. เคยติดตามผลของโครงการ กสช.	37	31.09	18	13.74	10.94**
3. เคยมีส่วนในการเลือก กำหนด ผู้ใหญ่บ้าน และผู้แทนราษฎร	60	50.42	37	28.24	12.91**
4. เคยติดตามผลการทำงานของ สส.	45	37.81	43	32.82	.68
5. อื่น ๆ	5	4.20	6	4.60	.12

$$df = 1 \quad *p < .05 \quad (.05 \chi^2_{[1]} = 3.84)$$

$$**p < .01 \quad (.01 \chi^2_{[1]} = 6.64)$$

ในตารางที่ 8 มีนัยสำคัญที่ระดับ .01 ในข้อที่ 2 และ 3 มีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ในข้อที่ 1 ในข้อที่ 4 และ 5 ไม่มีนัยสำคัญที่ระดับ .05 แสดงว่าบทบาทที่ปฏิบัติจริงของครูประถมศึกษาเกี่ยวกับกิจกรรมดานการเมืองการปกครองของชุมชนในส่วนของการติดตามผลของโครงการการสร้างงานในชนบท และการมีส่วนในการเลือกตั้งกำหนด ผู้ใหญ่บ้าน และผู้แทนราษฎร ขึ้นอยู่กับเพศ นั่นก็คือ บทบาทที่ปฏิบัติจริงของครูเพศชายและครูเพศหญิงมีความแตกต่างกันในระดับความมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 นอกจากนี้บทบาทของครูประถมศึกษาในการเข้าร่วมกับชาวบ้านในการพัฒนาที่มีความแตกต่างกันระหว่างครูเพศชายและครูเพศหญิงที่ระดับความมีนัยสำคัญที่ .05

สำหรับการติดตามผลการทำงานของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและบทบาทอื่น ๆ เช่น แนะนำการปกครองระบอบประชาธิปไตยให้แก่คนในชุมชน สนทนาเกี่ยวกับเรื่องการเมือง การแก้ปัญหาต่าง ๆ อธิบายถึงบทบาทของสภาผู้แทนราษฎร ฯลฯ ครูเพศชายและครูเพศหญิงมีบทบาทไม่แตกต่างกันที่ระดับความมีนัยสำคัญ .05

ตารางที่ 9 เปรียบเทียบบทบาทที่ปฏิบัติจริงระหว่างครูเพศชายและครูเพศหญิงที่มีต่อกิจกรรมทางด้านการส่งเสริมวัฒนธรรมประเพณีของชุมชน

ข้อที่	จำนวนผู้ตอบ				χ^2 [1]
	ชาย		หญิง		
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
1. รวมกิจกรรมเกี่ยวกับวัฒนธรรมประเพณีต่าง ๆ	101	84.87	108	82.44	.001
2. จัดนักเรียนไปรวมกิจกรรมของชุมชน	95	79.83	99	75.57	.650
3. เป็นผู้นำหรือร่วมกับผู้นำชุมชนจัดงานประเพณี	52	43.70	40	30.53	4.64*
4. เผยแพร่ความรู้ด้านวัฒนธรรมประเพณี	83	69.75	78	59.54	2.83
5. อื่น ๆ ระบุ	23	19.33	28	21.37	.16

df = 1   *p < .05   (.05 χ^2 [1] = 3.84)

ในตารางที่ 9 มีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ในข้อที่ 3 ส่วนในข้อที่ 1, 2, 4 และ 5 ไม่มีนัยสำคัญที่ระดับ .05 แสดงว่าบทบาทที่ปฏิบัติจริงของครูประเภทศึกษาเกี่ยวกับการส่งเสริมวัฒนธรรมประเพณีของชุมชนในด้านการเป็นผู้นำหรือร่วมกับผู้นำของชุมชนจัดงานประเพณีขึ้นอยู่กับเพศ นั่นก็คือ บทบาทที่ปฏิบัติจริงของครูเพศชายและครูเพศหญิงในด้านการเป็นผู้นำหรือร่วมกับผู้นำจัดงานประเพณี มีความแตกต่างกันในระดับความมีนัยสำคัญที่ .05 สำหรับการไปรวมกิจกรรมของชุมชนเกี่ยวกับประเพณีต่าง ๆ เช่น พิธีสงกรานต์ พิธีกรรมทางศาสนา ฯลฯ การจัดนักเรียน

ไปรวมกิจกรรมของชุมชนในด้านวัฒนธรรมประเพณี การเผยแพร่ความรู้ด้านวัฒนธรรมประเพณี หรือทำกิจกรรมอื่น ๆ ที่เกี่ยวกับการส่งเสริมเผยแพร่วัฒนธรรมประเพณี เช่น สอนการทำเทียนพรรษา จัดตกแต่งกระบวนรถในวันสงกรานต์ ช่วยดำเนินการประกวดมารยาท ฯลฯ ครูเพศชาย ครูเพศหญิงมีบทบาทไม่แตกต่างกันในระดับความมีนัยสำคัญที่ .05

ตารางที่ 10 เปรียบเทียบบทบาทที่ปฏิบัติจริงระหว่างครูเพศชายและครูเพศหญิงที่มีต่อกิจกรรมทางการส่งเสริมสุขภาพอนามัยของชนในชุมชน

ข้อที่	จำนวนผู้ตอบ				χ^2 [1]
	ชาย		หญิง		
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
1. ให้การอบรมหรือให้ความรู้เกี่ยวกับ					
การรักษาสุขภาพอนามัย	42	35.29	40	30.53	.64
2. ดึงดูดเชิญแพทย์หรือเจ้าหน้าที่อนามัยมา					
ทำการตรวจรักษา	62	52.10	48	36.68	6.05*
3. คอยอำนวยความสะดวกต่าง ๆ	80	67.23	81	61.83	.79
4. ประชาสัมพันธ์	52	43.69	44	33.59	2.69†
5. จัดนิทรรศการ	19	15.97	14	10.69	1.51
6. ร่วมมือกับหน่วยงานเอกชนในการบริการ					
ด้านสุขภาพอนามัย	29	24.37	30	22.90	.07
7. อื่น ๆ ระบุ	-	-	-	-	-

df = 1

*p < .05

(.05 $\chi^2_{17} = 3.84$)

จากตารางที่ 10 ในข้อที่ 2 มีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ส่วนในข้อที่ 1, 3, 4, 5 และ 6 ไม่มีนัยสำคัญที่ระดับ .05 แสดงว่าบทบาทที่ปฏิบัติจริงของครูประถมศึกษาในกิจกรรมของชุมชนคานอนามัย โดยการติดต่อเชิญแพทย์หรือเจ้าหน้าที่อนามัยมาทำการตรวจรักษา และฉีดยาป้องกันโรคแก่เด็กและคนในชุมชน ระหว่างครูเพศชายและครูเพศมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 แต่ในการให้การอบรมหรือให้ความรู้เกี่ยวกับการรักษาสุขภาพอนามัย การอำนวยความสะดวก เช่น ใช้โรงเรียนเป็นสถานที่ในการอบรม ทำการตรวจรักษาโรค การประชาสัมพันธ์ การจัดนิทรรศการ การร่วมมือกับหน่วยงานเอกชนในการบริการด้านสุขภาพอนามัยระหว่างครูเพศชายและครูเพศหญิง มีบทบาทไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 11 เปรียบเทียบบทบาทที่ปฏิบัติจริงระหว่างครูเพศชายและครูเพศหญิงที่มีต่อกิจกรรมของชุมชน ในการช่วยเหลือและส่งเสริมสนับสนุนการของชุมชน

ข้อที่	จำนวนผู้ตอบ				χ^2 [1]
	ชาย		หญิง		
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
1. จัดให้มีการแข่งขันกีฬา การแสดงประจำปีของนักเรียนและไ้คนในชุมชนมาเข้าชม	98	82.35	87	66.41	8.23 ^{***}
2. จัดให้มีการแข่งขันกีฬา หรือการละเล่นร่วมกันระหว่างครูกับคนในชุมชน	68	57.14	63	48.49	2.05
3. แนะนำชักชวนไ้คนในชุมชนจัดการแข่งขันหรือเล่นกีฬา การละเล่น การแสดง	64	53.78	44	33.59	10.36 ^{**}
4. จัดทำสถานที่ในการพักผ่อนหย่อนใจ	32	26.89	25	19.08	2.16
5. อำนวยความสะดวกในเรื่องสถานที่อุปกรณ์	78	65.55	75	57.25	1.81
6. สอนวิธีการเล่นเกม กีฬา การละเล่น	56	47.06	45	34.35	4.18 [*]
7. อื่น ๆ ระบุ	4	3.36	1	.76	2.14

$$df = 1 \quad *p < .05$$

$$**p < .01$$

$$(\chi^2_{[1]} = 3.84)$$

$$(\chi^2_{[1]} = 6.84)$$

จากตารางที่ 11 ในข้อที่ 1, 3 มีนัยสำคัญที่ระดับ .01 และข้อที่ 6 มีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ส่วนในข้อที่ 2, 4 และ 7 ไม่มีนัยสำคัญที่ระดับ .05 แสดงว่าบทบาทที่ปฏิบัติจริงของครูประถมศึกษาในการช่วยเหลือและส่งเสริมสนับสนุนการของชุมชนในด้านการจัดให้มีการแข่งขันกีฬา การแสดงประจำปีของนักเรียนและไ้คนในชุมชนมาเข้าชม การแนะนำชักชวนไ้คน

ในชุมชนจัดการแข่งขันหรือเล่นกีฬา การละเล่น การแสดง การสอนวิชาการ เล่นเกมกีฬา การละเล่น
ระหว่างครูเพศชายและครูเพศหญิงมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทั้งที่ระดับ .05 และ .01
ส่วนบทบาทที่ปฏิบัติจริงในด้านการจัดให้มีการแข่งขันกีฬา หรือการละเล่นร่วมกันระหว่างครูกับ
คนในชุมชน การจัดทำสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ การอำนวยความสะดวกในเรื่องการทำ
อุปกรณ์ และอื่น ๆ เช่น การจัดที่คานาจรระหว่างครูเพศชายและครูเพศหญิง ไม่แตกต่างกัน
อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ตารางที่ 12 เวลาในการร่วมกิจกรรมนันทนาการของครูประถมศึกษา

ข้อที่	จำนวนผู้ตอบ	ร้อยละ
1. ตอนเย็นหลังจกเลิกสอน	107	42.80
2. เสาร์ อาทิตย์ และวันหยุดราชการ	109	43.60
3. วันสำคัญทางศาสนา และวันพระ	84	34.80
4. วันเทศกาล	132	52.80
5. อื่น ๆ ระบุ.....	7	2.80

จากตารางที่ 12 ครูประถมศึกษาใช้เวลาส่วนใหญ่ในการร่วมนันทนาการกับคนใน
ชุมชน ในวัน เทศกาล ร้อยละ 52.80 รองลงมาคือ วันเสาร์ อาทิตย์ และวันหยุดราชการ
ร้อยละ 43.60 ตอนเย็นหลังจากเลิกสอน ร้อยละ 42.80 วันสำคัญทางศาสนา ร้อยละ 34.80
และวันอื่น ๆ เช่น ในเวลาว่าง ร้อยละ 2.80

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 13 การดำรงตำแหน่งต่าง ๆ ของครูประถมศึกษาในกิจกรรมของชุมชน

ข้อที่	จำนวนผู้ตอบ	ร้อยละ
1. กรรมการวัด	46	18.40
2. กรรมการโครงการสร้างงานในชุมชน	6	2.40
3. กรรมการพัฒนาหมู่บ้าน	19	7.60
4. กรรมการสภาตำบล	14	5.60
5. อื่น ๆ ระบุ	22	8.80

จากตารางที่ 13 แสดงว่าครูประถมศึกษาดำรงตำแหน่งกรรมการวัด ร้อยละ 18.40 กรรมการโครงการสร้างงานในชุมชน ร้อยละ 2.40 เป็นกรรมการพัฒนาหมู่บ้าน ร้อยละ 7.60 เป็นกรรมการสภาตำบล ร้อยละ 5.60 และอื่น ๆ เช่น หัวหน้ากลุ่มลูกเสือชาวบ้าน ฯลฯ ร้อยละ 8.80

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 14 ความเห็นของครูประถมศึกษาเกี่ยวกับโรคที่เกิดในชุมชน

ข้อที่	จำนวนผู้ตอบ	ร้อยละ
1. โรคมาเลเรีย	182	72.80
2. โรคท้องเสีย	166	66.40
3. โรคผิวหนัง	149	59.60
4. โรคปากและฟัน	162	64.80
5. โรคขาดอาหาร	149	59.60
6. ทิคุยาเสฟติก	61	24.40
7. อื่น ๆ	4	1.60

จากตารางที่ 14 จำนวนครูประถมศึกษา 250 คน มีความคิดว่าโรคที่มักเกิดขึ้นกับคนในชุมชนของตนส่วนใหญ่ คือ โรคมาเลเรีย ร้อยละ 72.80 รองลงมา คือ โรคท้องเสีย ร้อยละ 66.40 โรคเกี่ยวกับปากและฟัน ร้อยละ 64.80 โรคผิวหนังและโรคขาดอาหารมีจำนวนผู้ตอบเท่ากัน คือ ร้อยละ 59.60 ทิคุยาเสฟติก ร้อยละ 24.40 และอื่น ๆ เช่น เป็นโรคไข้เลือดออก เป็นลม ฯลฯ ร้อยละ 1.60

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 15 ความคิดเห็นของครูประถมศึกษาเกี่ยวกับชนิดของนันทนาการในชุมชน

ข้อที่	จำนวนผู้ตอบ	ร้อยละ
1. เล่นกีฬา	200	80.00
2. รำวง	74	29.60
3. เล่นดนตรี	52	20.00
4. คุมหรศพ	168	67.20
5. คุโทรทัศน	185	74.00
6. ฟังวิทยุ	206	82.40
7. ทัศนาวจร	52	20.80
8. พุคคยแลกเบดิยนความกิกเห็น	105	42.00
9. อื่น ๆ	-	-

จากตารางที่ 15 ครูประถมศึกษา คิดว่าคนส่วนใหญ่ในชุมชนใช้เวลา นันทนาการเพื่อพักผ่อนหย่อนใจ โดยการฟังวิทยุ ร้อยละ 82.40 รองลงมา คือ เล่นกีฬา เช่น แบดมินตัน ตะกร้อ หมากรูก ฯลฯ ร้อยละ 80.00 คุโทรทัศน ร้อยละ 74.00 คุมหรศพ ร้อยละ 67.20 พุคคยแลกเบดิยนความกิกเห็นกัน ร้อยละ 42.00 รำวง ร้อยละ 29.60 ทัศนาวจร ร้อยละ 20.80 เล่นดนตรี ร้อยละ 20.00 เครื่องดนตรีที่นิยมเล่นกัน ก็คือ ซอ ขลุ่ย ขอ กันตรึม ฯลฯ

ศูนย์วิทยุทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตอนที่ 4 เสนอข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในชุมชน และความคิดเห็น ข้อเสนอแนะของครูประถมศึกษาในการแก้ไขปัญหา

ตารางที่ 16 ความคิดเห็นของครูประถมศึกษาเกี่ยวกับอาชีพของคนในชุมชน

ประเภท	จำนวนผู้ตอบ	ร้อยละ
1. ทำนา	212	84.80
2. ทำสวน	52	20.80
3. ทำไร่	79	31.60
4. เลี้ยงสัตว์	59	23.60
5. ค้าขาย	64	25.60
6. อุตสาหกรรมในครัวเรือน	18	7.20
7. อื่น ๆ	7	2.80

จากตารางที่ 16 ในจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด 250 คน มีความคิดเห็นว่า ประชาชนในจังหวัดปราจีนบุรีส่วนใหญ่ประกอบอาชีพในการทำนา คือร้อยละ 84.80 ทำไร้อยู่ที่ร้อยละ 31.60 อาชีพรองคือ ค้าขาย ร้อยละ 25.60 เลี้ยงสัตว์ ร้อยละ 23.60 ทำสวน ร้อยละ 20.80 สำหรับการทำอุตสาหกรรมในครัวเรือนนั้นมีการทำกันน้อยมาก คือ ประมาณร้อยละ 7.20 อาชีพอื่น ๆ เช่น รับจ้างรายวันลักลอบขายสินค้าตามชายแดน ประมาณร้อยละ 2.80

และตารางที่ 16 นี้ แสดงให้เห็นว่าคนส่วนใหญ่ในจังหวัดปราจีนบุรีมีอาชีพเกษตรกรรม คือ ทำนา ทำสวน ทำไร่ รองลงมาคือ เลี้ยงสัตว์

ตารางที่ 17 ปัญหาในการประกอบอาชีพทางเกษตรกรรมตามความคิดของครูประถม
ศึกษา

ปัญหา	จำนวนผู้ตอบ	ร้อยละ
1. ไม่ทราบ	20	8.00
2. แผลงศัตรูพืชรบกวน วัชพืช โรคพืช เช่น เชื้อรา	148	59.20
3. คินขาดความอุดมสมบูรณ์	178	70.40
4. ขาดแคลนน้ำ	211	84.40
5. เกษตรกรขาดความรู้ความเข้าใจในการขยายพันธุ์พืช หรือ การเพิ่มผลผลิต	189	75.60
6. การหาค่าตลาด	109	43.60
7. การขนส่งสินค้า	48	19.20
8. ปัญหาอื่น ๆ ระบุ	12	4.80

จากตารางที่ 17 ครูในระดับประถมศึกษาที่มีความคิดเห็นว่าปัญหาในการประกอบอาชีพทางเกษตรกรรมของคนในชุมชน คือ การขาดแคลนน้ำ เนื่องจากมีจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งสิ้น 211 ราย จากจำนวน 250 ราย คิดเป็นร้อยละ 84.40 ปัญหาอันดับรองลงมา คือ เกษตรกรขาดความรู้ความเข้าใจในการขยายพันธุ์พืช หรือการเพิ่มผลผลิต ร้อยละ 75.60 ปัญหาคินขาดความอุดมสมบูรณ์ ร้อยละ 70.40 ปัญหาแผลงศัตรูพืชรบกวน เกิดวัชพืช โรคพืช เช่น เชื้อราต่าง ๆ ร้อยละ 59.20 ปัญหาเรื่องการหาค่าตลาด ร้อยละ 43.60 ปัญหาการขนส่งสินค้า ร้อยละ 19.20 และปัญหาค่าอื่น ๆ เช่น ราคาผลผลิตยลไม่สูงเท่าที่ควร เกษตรกรอำเภอไม่ให้ความสนใจขาดเงินทุนและอุปกรณ์เครื่องทุ่นแรง เครื่องมือเครื่องใช้ในทางเกษตร และภัยจากสถานการณ์ของประเทศกัมพูชา เกษตรกรขาดการรวมตัว ร้อยละ 4.80 และมีครูอีก ร้อยละ 8.00 ที่ตอบว่าไม่ทราบ

ตารางที่ 18 ความคิดเห็นของครูประถมศึกษาในการแก้ปัญหาทางการเกษตร

ปัญหา	ความคิดในการแก้ปัญหา	จำนวนผู้ตอบ	ร้อยละ
1. การขาดแคลนน้ำ	1.1 ควรมีการชลประทาน หรือทำเขื่อน เก็บน้ำขนาดเล็ก เพื่อเก็บน้ำไว้ใช้ใน ในยามขาดแคลน	182	72.80
	1.2 ขุดบ่อบาดาลมาก ๆ ในท้องที่ที่มัก ขาดแคลนน้ำ	68	27.20
	1.3 ควรมีการทำฝนเทียม	27	10.80
	1.4 อื่น ๆ	9	3.60
2. เกษตรกรขาดความรู้ความเข้าใจในการ ขยายพันธุ์พืช หรือ การเพิ่มผลผลิต	2.1 จัดอบรมวิธีการขยายพันธุ์พืช หรือการ เพิ่มผลผลิตแก่เกษตรกร	119	47.06
	2.2 จัดทำเอกสาร หรือคู่มือแจกแก่เกษตรกร	51	20.40
	2.3 จัดเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องหรือรับผิดชอบ ไปให้คำแนะนำแก่เกษตรกร	143	57.20
	2.4 อื่น ๆ	4	1.60
3. ดินขาดความอุดมสมบูรณ์	3.1 ให้นำปุ๋ยมาแจกหรือจำหน่ายในราคาถูก	46	18.40
	3.2 เจ้าหน้าที่ทางเกษตรมาให้การอบรม หรือสาธิตวิธีการทำปุ๋ยง่าย ๆ	194	77.60
	3.3 ให้เกษตรกรหาวิธีการแก้ไขตาม ความรู้ความสามารถของตน	22	8.80
	3.4 อื่น ๆ	11	4.40
4. ปัญหาโรคพืช แมลงรบกวน	4.1 ให้เจ้าหน้าที่ของรัฐบาล หรือผู้มีหน้าที่ เกี่ยวข้องหาทางช่วยเหลือ	175	70.00
	4.2 จัดวิทยากรให้การอบรมแก่เกษตรกร ในการป้องกันโรคพืชเป็นระยะ ๆ	67	26.80

ตารางที่ 18 ความคิดเห็นของครูประถมศึกษาในการแก้ปัญหาทางการเกษตร (ต่อ)

ปัญหา	ความคิดเห็นในการแก้ปัญหา	จำนวนผู้ตอบ	ร้อยละ
4. ปัญหาโรคพืช แมลงรบกวน (ต่อ)	4.3 ให้เกษตรกรทราวิธีแก้ไขตามความรู้ ความสามารถของตน	34	13.60
	4.4 อื่น ๆ ระบุ	12	4.80
5. การหาตลาด	5.1 ตั้งกลุ่มเกษตรกรเพื่อหาตลาด	101	40.40
	5.2 รัฐจัดหาตลาดเพื่อขายสินค้าแก่ผู้บริโภค โดยไม่ต้องผ่านคนกลาง	105	42.00
	5.3 ให้ความรู้เกี่ยวกับการซื้อขาย การ สหกรณ์ การตลาด แก่เกษตรกร	88	35.20
	5.4 อื่น ๆ ระบุ	3	1.20
6. การขนส่งสินค้า	6.1 รัฐควรจัดสรรงบประมาณในการสร้าง ถนน หรือสะพาน	86	34.40
	6.2 คนในชุมชนควรร่วมมือกันในการ บูรณะหรือซ่อมแซมถนน สะพาน	89	35.60
	6.3 ควรนำเงินจากโครงการสร้างงานใน ชนบทมาสร้างถนน สะพาน	85	34.00
	6.4 อื่น ๆ ระบุ	9	3.60

จากตารางที่ 18 ครูประถมศึกษาที่มีความคิดเห็นในการแก้ไขปัญหาด้านเกษตรของชุมชน
ดังนี้ ในการแก้ปัญหาการขาดแคลนน้ำ ซึ่งครูประถมศึกษาเห็นว่า เป็นปัญหาที่สำคัญอันดับแรก
เพราะมีจำนวนครูที่ตอบถึงร้อยละ 84.40 จากจำนวนครู 250 คน ครูประถมศึกษาที่มีความคิด
เห็นว่าควรให้มีการชลประทานหรือทำเขื่อนเก็บน้ำขนาดเล็กเพื่อเก็บน้ำไว้ใช้ในยามขาดแคลน
เป็นจำนวนร้อยละ 72.80 ชุมชนขาดแคลนมาก ๆ ในท้องที่ที่มีน้ำขาดแคลนน้ำ ร้อยละ 27.20
ให้มีการทำฝายเขื่อน ร้อยละ 10.80 และมีความคิดเห็นอื่น ๆ เช่น ชุกคุคลองเล็ก ๆ เป็นสาย

ในเขตกันดาร สร้างเขื่อนขนาดใหญ่ให้ใช้ได้ทั้งอำเภอ ร้อยละ 3.60 ในการแก้ปัญหา
 เกษตรกรขาดความรู้ความเข้าใจในการขยายพันธุ์พืชหรือการเพิ่มผลผลิต ซึ่งเป็นปัญหารองตาม
 ความคิดเห็นของครูประถมศึกษานั้น ครูประถมศึกษาที่มีความคิดเห็นในการแก้ปัญหาว่า ควรจัด
 เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องหรือรับผิดชอบไปให้คำแนะนำแก่เกษตรกร ร้อยละ 57.20 จัดอบรมวิธี
 การขยายพันธุ์พืชหรือการเพิ่มผลผลิตแก่เกษตรกร ร้อยละ 57.20 จัดทำเอกสารหรือคู่มือแจก
 ร้อยละ 20.40 และอื่น ๆ เช่น แสดงนิทรรศการ แนะนำการปลูกพืชให้เหมาะกับฤดูกาล
 ร้อยละ 1.60 ในการแก้ปัญหาด้านดินขาดความอุดมสมบูรณ์ ครูประถมศึกษาที่มีความคิดเห็นว่
 ควรให้เจ้าหน้าที่ทางการเกษตรมาให้การอบรมหรือสาธิตวิธีการทำปุ๋ยง่าย ๆ ร้อยละ 77.60
 รัฐควรนำปุ๋ยมาแจกหรือจำหน่ายในราคาถูก ร้อยละ 18.40 ให้เกษตรกรหาวิธีการแก้ไขตาม
 ความรู้ความสามารถของตน ร้อยละ 8.80 และอื่น ๆ เช่น จำหน่ายปุ๋ยในรูปสินเชื่อ ส่งเสริม
 ความเข้าใจกับเกษตรกรว่าปุ๋ยมีความสำคัญอย่างไร แสดงผลให้เห็นจริง ร้อยละ 4.40 ใน
 การแก้ปัญหาโรคพืชแมลงรบกวนหรือมีวัชพืช ครูประถมศึกษาที่มีความคิดเห็นว่ ควรให้เจ้าหน้าที่
 ของรัฐบาลหรือผู้ที่เกี่ยวข้องหาทางช่วยเหลือ ร้อยละ 70.00 จัดเจ้าหน้าที่ให้การอบรมแก่
 เกษตรกรในการป้องกัน รักษาโรคพืช แมลงรบกวนเป็นระยะ ๆ ร้อยละ 26.80 ให้เกษตรกร
 แก้ไขตามความรู้ความสามารถของตน ร้อยละ 13.60 และอื่น ๆ เช่น ให้เจ้าหน้าที่ติดตาม
 ผลการแก้ไข ร้อยละ 4.80 ในการแก้ปัญหาด้านการหาลาด ครูประถมศึกษาที่มีความคิดเห็น
 ว่ รัฐควรจัดหาตลาดเพื่อขายสินค้าแก่ผู้บริโภคโดยไม่ต้องผ่านพ่อค้าคนกลาง ร้อยละ 42.00
 ควรจัดตั้งกลุ่มเกษตรกรเพื่อดำเนินการจัดหาตลาด ร้อยละ 40.40 ให้ความรู้เกี่ยวกับการซื้อ
 ขาย การสหกรณ์ การตลาดแก่เกษตรกร ร้อยละ 35.20 และอื่น ๆ เช่น จัดตั้งสหกรณ์เกษตรกร
 จัดหาตลาดให้ใกล้กับแหล่งผลิต ร้อยละ 1.30 ในการแก้ปัญหาด้านการขนส่งสินค้า ครูประถม
 ศึกษามีความคิดเห็นว่ คนในชุมชนควรร่วมมือกันในการบูรณะหรือซ่อมแซม ถนน สะพาน ที่
 ชำรุดเสียหาย ร้อยละ 35.60 รัฐควรจัดสรรงบประมาณในการสร้างถนน สะพาน ให้เพียง
 พอกับสภาพท้องถิ่น ร้อยละ 34.40 ควรนำเงินจากโครงการสร้างงานในชนบทมาสร้างถนน
 สะพาน ร้อยละ 34.00 และอื่น ๆ เช่น ควรมีรถรับส่งในการขายผลผลิต หรือตั้งเจ้าหน้าที่
 มาซื้อสินค้าโดยเกษตรกรไม่ต้องขนส่งเอง ร้อยละ 3.60

ตารางที่ 19 ปัญหาในทางการเมืองการปกครองตามความคิดของครูประถมศึกษา

ปัญหา	จำนวนผู้ตอบ	ร้อยละ
1. โจรผู้ร้ายชุกชุม เจ้าหน้าที่ตำรวจให้การดูแลไม่ทั่วถึง	140	56.00
2. ประชาชนขาดความรู้ความเข้าใจทางการเมือง ไม่เห็นความสำคัญของการเลือกตั้ง	160	64.00
3. ประชาชนขาดความรู้ความเข้าใจในการไปติดต่อกับหน่วยบริการของรัฐ	152	60.50
4. คนในชุมชนไม่ค่อยรู้จักวิธีการแก้ปัญหาต่าง ๆ ด้วยตนเอง	110	44.00
5. สถานการณ์ทางหมู่บ้านชายแดนไม่มีความมั่นคงปลอดภัย	153	61.20
6. อื่น ๆ ระบุ	31	12.40

จากตารางที่ 19 ครูในระดับประถมศึกษาของจังหวัดปราจีนบุรีมีความคิดเห็นว่าปัญหาในทางการเมืองการปกครองที่เกิดขึ้นในชุมชนที่มีจำนวนผู้ตอบมากที่สุดก็คือ ปัญหาในด้านการที่ประชาชนขาดความรู้ความเข้าใจทางการเมือง ประชาชนไม่เห็นความสำคัญของการเลือกตั้ง ซึ่งมีผู้ตอบทั้งหมด 160 คน จากจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งสิ้น 250 คน คิดเป็นร้อยละ 64.00 ปัญหาอันดับรองลงมาคือ สถานการณ์ทางหมู่บ้านชายแดนไม่มีความมั่นคงปลอดภัย ร้อยละ 61.20 ประชาชนขาดความรู้ความเข้าใจในการไปติดต่อกับหน่วยบริการของรัฐ ร้อยละ 60.50 โจรผู้ร้ายชุกชุม เจ้าหน้าที่ตำรวจดูแลไม่ทั่วถึง ร้อยละ 56.00 คนในชุมชนไม่ค่อยรู้จักวิธีการแก้ปัญหาต่าง ๆ ด้วยตนเอง ร้อยละ 44.00 และปัญหาอื่น ๆ เช่น ขาดการแนะนำของเจ้าหน้าที่ เจ้าหน้าที่ของรัฐขาดความยุติธรรม ขาดการเอาใจใส่จากรัฐ เศรษฐกิจการครองชีพสูง ประชาชนไม่มีความสนใจทางการเมือง มีการลักลอบขายสินค้าตามชายแดน ฯลฯ ร้อยละ 12.40

ตารางที่ 20' ความคิดเห็นของครูประถมศึกษาในการเลือกลักษณะของผู้แทนราษฎร

ลักษณะ	จำนวนผู้ตอบ	ร้อยละ
1. มีความรู้	91	36.40
2. ซื่อสัตย์	83	33.20
3. มีความรับผิดชอบ	195	78.00
4. ร่ำรวย	19	7.60
5. มีประสบการณ์ทางการเมืองมาก่อน เช่น เคยเป็นสมาชิกสภา จังหวัด ฯลฯ	34	13.60
6. อื่น ๆ	16	6.40

จากตารางที่ 20 จะพบว่าครูประถมศึกษาที่มีความคิดว่าลักษณะของผู้แทนราษฎรที่ควร
จะเลือกนั้น ควรเป็นบุคคลที่มีความรับผิดชอบ ร้อยละ 78.00 มีความรู้ ร้อยละ 36.40 มี
ความซื่อสัตย์ ร้อยละ 33.20 และมีประสบการณ์ทางการเมือง เช่น เคยเป็นสมาชิกสภา
จังหวัด ฯลฯ ร้อยละ 13.60 มีความร่ำรวยร้อยละ 7.60 และควรมีคุณลักษณะอื่น ๆ อีก เช่น
มีอุดมการณ์ ฉลาด จริงใจ ทำงานเพื่อประโยชน์ส่วนรวม ไม่เห็นแก่เงิน ร้อยละ 6.40

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 21 ปัญหาด้านวัฒนธรรมประเพณีของชุมชนตามความคิดเห็นของครูประถมศึกษา

ปัญหา	จำนวนผู้ตอบ	ร้อยละ
1. การยึดมั่นในขนบธรรมเนียมประเพณีน้อยลง เช่น การทำบุญ การให้ความเคารพผู้ใหญ่	187	74.80
2. เชื้อถือในโซกลาง	161	64.40
3. ชอบเล่นการพนัน	176	70.40
4. นิยมการดื่มเหล้า	181	72.40
5. นิยมการจ้างงานพิธีและการยกย่องจากสังคม	149	59.60
6. อื่น ๆ ระบุ	7	2.80

จากตารางที่ 21 ตามความคิดเห็นของครูประถมศึกษาเกี่ยวกับปัญหาด้านวัฒนธรรมประเพณี ปรากฏว่า ปัญหาที่มีจำนวนผู้ตอบมากที่สุดคือ การยึดมั่นในขนบธรรมเนียมประเพณีน้อยลง เช่น การทำบุญ การให้ความเคารพผู้ใหญ่ คือ มีจำนวนผู้ตอบทั้งสิ้น 187 คน คิดเป็นร้อยละ 74.80 ปัญหาอันดับรองลงไป คือ ปัญหาด้านกาว่าที่คนในชุมชนนิยมการดื่มเหล้า ร้อยละ 72.40 ปัญหาด้านการเล่นการพนัน ร้อยละ 70.40 ปัญหาด้านการเชื้อถือในโซกลาง ร้อยละ 64.40 นิยมการจ้างงานพิธีและการยกย่องจากสังคม ร้อยละ 59.60 และปัญหาอื่น ๆ ได้แก่ ชอบเล่นหวยใต้ดิน การแต่งกายของเด็กหนุ่มสาว เด็กหนุ่ม ๆ มักจะไปนั่งตามร้านคาเฟ่มีตู้เพลง และเต้นตาม ร้อยละ 2.80

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 22 ปัญหาด้านสุขภาพอนามัยตามความคิดเห็นของครูประถมศึกษา

ปัญหา	จำนวนผู้ตอบ	ร้อยละ
1. รับประทานอาหารไม่ถูกส่วน และขาดคุณค่าของอาหาร	160	64.00
2. ความสะอาดของร่างกายที่อยู่อาศัยและเครื่องนุ่งห่มยังไม่ดีพอ	141	56.40
3. ประชาชนขาดความรู้ความเข้าใจในการระวังรักษาสุขภาพ	177	70.80
4. แพทย์หรือพยาบาลไม่เพียงพอ	92	36.80
5. ดิกลิ่งเสฟติก เช่น เหล้า บุหรี่ ฝิ่น กัญชา เฮโรอีน	78	31.20
6. อื่น ๆ ระบุ	4	1.60

จากตารางที่ 22 ในด้านปัญหาเกี่ยวกับสุขภาพอนามัยของคนในชุมชน ครูประถมศึกษา มีความคิดว่า ปัญหาอันดับแรกคือ ปัญหาเกี่ยวกับการที่ประชาชนขาดความรู้ความเข้าใจ ในการระวังรักษาสุขภาพ คือ มีผู้ตอบจำนวน 177 คนจากจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งสิ้น 250 คน คิดเป็น ร้อยละ 70.80 ปัญหาอันดับรองลงมา คือ การรับประทานอาหารไม่ถูก ส่วนและขาดคุณค่าทางอาหาร ร้อยละ 64.00 ปัญหาความสะอาดของร่างกาย ที่อยู่อาศัย และเครื่องนุ่งห่มยังไม่ดีพอ ร้อยละ 56.40 แพทย์หรือพยาบาลมีไม่เพียงพอ ร้อยละ 36.80 ปัญหาการติดยาเสพติด เช่น เหล้า บุหรี่ ฝิ่น กัญชา เฮโรอีน ร้อยละ 31.40 และปัญหาอื่น ๆ เช่น การมีส่วนร่วมไม่ถูกสุขลักษณะ การมีลูกมากแต่ฐานะยากจน ฯลฯ ร้อยละ 1.60

ศูนย์ ทศวิทยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 23 ปัญหาค่านันทนาการของชุมชนตามความคิดเห็นของครูประถมศึกษา

ปัญหา	จำนวนผู้ตอบ	ร้อยละ
1. ขาดอุปกรณ์ในการเล่น เช่น ตะกร้อ บอล ฯลฯ	108	43.20
2. สถานที่ที่ให้พักผ่อนหย่อนใจมีน้อย	146	58.40
3. คนในชุมชนไม่เห็นความสำคัญของ นันทนาการ	125	50.00
4. อื่น ๆ	10	4.00

จากตารางที่ 23 ตามความคิดเห็นของครูประถมศึกษาเกี่ยวกับปัญหาค่านันทนาการของชุมชนส่วนใหญ่เป็นปัญหาเกี่ยวกับ สถานที่ให้การพักผ่อนหย่อนใจมีน้อย ซึ่งมีผู้ตอบเป็นจำนวน 146 คน คิดเป็นร้อยละ 58.40 ปัญหาอันดับรองลงไป คือ คนในชุมชนไม่เห็นความสำคัญของการพักผ่อนหย่อนใจ ร้อยละ 50.00 ขาดอุปกรณ์ในการเล่น เช่น ตะกร้อ บอล ฯลฯ ร้อยละ 43.20 และปัญหาค่าอื่น ๆ เช่น ขาดผู้นำหรือริเริ่มในการเล่น ไม่มีเวลาเพียงพอ ฯลฯ ร้อยละ 4.00

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 24 ความคิดเห็นของครูประถมศึกษาในการส่งเสริมและพัฒนากิจกรรมของ
ชุมชนในคานต่าง ๆ ทั้ง 5 คาน

กิจกรรมคานต่าง ๆ	ความคิดเห็นในการส่งเสริม	จำนวนผู้ตอบ	ร้อยละ
1. คานอาชีพ	1.1- จัดรวมเป็นกลุ่มอาชีพ	76	30.40
	1.2 จัดตลาดนัดชุมชน	49	19.60
	1.3 จัดตั้งกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต	82	32.80
	1.4 จัดอบรมหรือฝึกฝนอาชีพที่น่าสนใจ เช่น ไฟฟ้า ซ่อมเครื่องยนต์	82	32.80
	1.5 ส่งเสริมการปลูกพืชผักสวนครัวและเลี้ยง สัตว์ในครัวเรือน เพื่อเพิ่มพูนรายได้	126	50.40
	1.6 อื่น ๆ	-	-
2. คานการเมือง การปกครอง	2.1 พัฒนาความรู้สึกรักใคร่ของคนในชุมชน ให้รู้จักแก้ปัญหาต่าง ๆ ด้วยตนเอง	110	44.00
	2.2 จัดอบรมส่งเสริมความรู้คานการเมือง การปกครองในระบบประชาธิปไตย	160	64.00
	2.3 ให้ประชาชนรู้จักการปกครองตนเอง	82	32.80
	2.4 ให้ความรู้แก่ชุมชนเกี่ยวกับการติดต่อกับ หน่วยบริการของรัฐ	152	60.80
	2.5 อื่น ๆ	31	12.40
3. คานวัฒนธรรม ประเพณี	3.1 ฝึกสมาธิและบริหารจิตแก่เด็กและเยาวชน	36	14.40
	3.2 จัดให้มีการฟังเทศน์ หรือธรรมะที่เข้าใจ ง่าย ๆ	76	30.40
	3.3 จัดตั้งกลุ่มหม่อมสาวผู้นุรักษ์วัฒนธรรมอันดี งามของท้องถิ่น	74	29.60

ตารางที่ 24 ความคิดเห็นของครูประถมศึกษาในการส่งเสริมและพัฒนากิจกรรมของ
ชุมชนในค่านต่าง ๆ ทั้ง 5 ค่าน (ต่อ)

กิจกรรมค่านต่าง ๆ	ความคิดเห็นในการส่งเสริม	จำนวนผู้ตอบ	ร้อยละ
3. ค่านวัฒนธรรม ประเพณี (ต่อ)	3.4 กำหนดวันพัฒนาหมู่บ้านประจำเดือน หรือในวันเทศกาล	55	22.00
	3.5 จัดอบรมสั่งสอนและปลูกฝังค่านิยมอันดี งามของชาติแก่เด็กและเยาวชน	121	48.40
	3.6 อื่น ๆ	3	1.20
4. ค่านอนามัย	4.1 จัดนิทรรศการเกี่ยวกับอนามัยชุมชน	47	18.80
	4.2 อบรมความรู้เกี่ยวกับการรักษาพยาบาล เบื้องต้น	122	48.80
	4.3 ประกาศครอบครัวตัวอย่างที่มีการรักษาสุขภาพ ที่ดี	63	25.20
	4.4 จัดตั้งกลุ่มอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน	86	34.40
	4.5 จัดหน่วยแพทย์เคลื่อนที่ไปรักษาตามหมู่บ้าน	69	27.60
	4.6 อื่น ๆ ระบุ	-	-
5. ค่านันทนาการ	5.1 ให้ความรู้ และอุปกรณ์การเล่น บริการ สถานที่ให้เพียงพอ	107	42.80
	5.2 ครู หรือผู้มีความสามารถในค่านเกม การ ละเล่น กีฬา ควรจะเป็นผู้แนะนำชักชวนให้คน ในชุมชนมีความสนใจและมาร่วมกิจกรรม นันทนาการ	84	33.60

ตารางที่ 24 ความคิดเห็นของครูประถมศึกษาในการส่งเสริมและพัฒนากิจกรรมของ
ชุมชนในคานต่าง ๆ ทั้ง 5 คาน (ต่อ)

กิจกรรมคานต่าง ๆ	ความคิดเห็นในการส่งเสริม	จำนวนผู้ตอบ	ร้อยละ
5. คานนันทนาการ (ต่อ)	5.3 เมื่อจะจัดกิจกรรมนันทนาการควรมี การประชาสัมพันธ์มาก ๆ	42	16.80
	5.4 ควรเลือกจัดกิจกรรมในเวลาที่คนส่วนใหญ่ ว่างหรือ สนใจ	104	41.60
	5.5 อื่น ๆ ระบุ	-	-

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จากตารางที่ 24 ครูประถมศึกษาที่มีความคิดว่าเป็นกิจกรรมด้านอาชีพนี้ ควรจะมีการส่งเสริมการปลูกพืชผักสวนครัว และเลี้ยงสัตว์ในครัวเรือน เพื่อเพิ่มพูนรายได้เป็นจำนวนร้อยละ 50.40 นอกจากนี้ควรจัดตั้งกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต จัดอบรมหรือฝึกฝนอาชีพที่น่าสนใจ เช่น ไฟฟ้า ซ่อมเครื่องยนต์ ร้อยละ 32.80 จัดรวมเป็นกลุ่มอาชีพ ร้อยละ 30.40 และจัดตั้งตลาดนัดชุมชน ร้อยละ 19.60

ในด้านการเมืองการปกครอง ครูประถมศึกษาที่มีความคิดว่าจะจัดอบรมความรู้ด้านการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตย ร้อยละ 64.00 ให้ความรู้เกี่ยวกับการติดต่อกับหน่วยบริการของรัฐ ร้อยละ 60.80 พัฒนาความรู้สึกรักใคร่ของคนในชุมชนใหญ่จักแกปัญหาต่าง ๆ ด้วยตนเอง ร้อยละ 44.00 ให้ประชาชนรู้จักการปกครองตนเอง ร้อยละ 32.8 และอื่น ๆ เช่น จัดตั้งหน่วยรักษาความปลอดภัยภายในหมู่บ้าน ร้อยละ 12.40

ด้านวัฒนธรรมประเพณี สิ่งที่ควรจัดคือ การอบรมสั่งสอนและปลูกฝังค่านิยมอันดีงามของชาติแก่เด็กและเยาวชน ร้อยละ 48.40 จัดให้มีการฟังเทศน์หรือธรรมะที่เข้าใจง่าย ๆ ร้อยละ 30.40 จัดตั้งกลุ่มท่อมสาว ผู้อนุรักษ์วัฒนธรรมอันดีงามของท้องถิ่น ร้อยละ 29.60 กำหนดวันพัฒนาหมู่บ้านประจำเดือนหรือในวันเทศกาล ร้อยละ 22.00 และอื่น ๆ เช่น ฟื้นฟูศิลปวัฒนธรรมเก่า ๆ ร้อยละ 1.20

ด้านอนามัย มีความเห็นว่าควรจัดอบรมความรู้เกี่ยวกับการรักษาพยาบาลเบื้องต้น ร้อยละ 48.80 จัดตั้งกลุ่มอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ร้อยละ 34.40 จัดหน่วยแพทย์เคลื่อนที่ไปรักษาตามหมู่บ้าน ร้อยละ 27.60 ประกาศครอบครัวตัวอย่างที่มีการรักษาสุขภาพที่ดี ร้อยละ 25.20 และควรจัดนิทรรศการเกี่ยวกับอนามัยชุมชน ร้อยละ 18.80

ด้านนันทนาการ ครูประถมศึกษาที่มีความคิดว่าจะให้ความรู้ อุปกรณ์ เครื่องเล่น บริการสถานที่ให้เพียงพอ ร้อยละ 42.80 ควรจัดกิจกรรมในเวลาว่างที่คนส่วนใหญ่ว่างและสนใจ ร้อยละ 41.60 ครูหรือผู้มีความสามารถในด้านเกม การละเล่น กีฬา ควรจะเป็นผู้แนะนำชักชวนให้คนในชุมชนมีความสนใจ และมาร่วมกิจกรรมนันทนาการ ร้อยละ 33.60 และเมื่อจะจัดกิจกรรมนันทนาการ ควรให้มีการประชาสัมพันธ์มาก ๆ ร้อยละ 16.80

ตารางที่ 25 ลำดับที่ของกิจกรรมด้านต่าง ๆ ที่ครูประถมศึกษาศึกษาความนิยมบทบาท

กิจกรรม	จำนวน	ลำดับที่	ร้อยละ	เหตุผล
1. ด้านนันทนาการ	73	1	29.20	<ol style="list-style-type: none"> 1. ชอบกีฬาและมีความสามารถในการเล่น 2. ทำหน้าที่ค่านีของโรงเรียนอยู่ 3. มีสถานที่และอุปกรณ์พร้อมที่จะบริการชุมชน 4. ชักชวนประชาชนง่ายเพราะประชาชนสนใจอยู่แล้ว
2. ด้านวัฒนธรรม ประเพณี	62	2	24.80	<ol style="list-style-type: none"> 1. โรงเรียนจัดงานตามเทศกาล 2. ร่วมกับชุมชนจัดงานเทศกาลต่าง ๆ 3. เป็นหน้าที่ของตนที่จะให้ความรู้แก่ชุมชน 4. เพื่ออนุรักษ์วัฒนธรรมประเพณีของชาติ
3. ด้านอาชีพ	58	3	23.20	<ol style="list-style-type: none"> 1. เห็นความสำคัญว่าอาชีพเกษตรกรจะช่วยคนดำรงชีวิตอยู่ได้ 2. เป็นครูเกษตรกร มีความรู้ความชำนาญ 3. ประชาชนมักมาขอคำแนะนำเกี่ยวกับการทำมาหากิน 4. มีหลักสูตรให้เด็กทำกิจกรรม ชุมชนก็จะได้รับผลกระทบจากบทเรียนไปด้วย

ตารางที่ 25 ลำดับที่ของกิจกรรมด้านต่าง ๆ ที่ครูประถมศึกษาคิดว่าตนเองมีบทบาท
(ต่อ)

กิจกรรม	จำนวน	ลำดับที่	ร้อยละ	เหตุผล
4. ด้านการเมืองการปกครอง	41	4	16.40	<ol style="list-style-type: none"> 1. เป็นช่วงการเลือกตั้ง ประชาชนสนใจ 2. การเมืองมีความสำคัญมากทั้งทางเศรษฐกิจ สังคม การศึกษา ควรให้ความรู้แก่ประชาชน 3. ต้องฝึกเด็กให้เป็นสมาชิกที่ดีของชุมชน 4. ให้ประชาชนรู้จักการปกครองด้วยตนเอง
5. ด้านอนามัย	16	5	6.40	<ol style="list-style-type: none"> 1. มีความรู้และทำหน้าที่อนามัยของโรงเรียน 2. ประชาชนมาขอยืมที่โรงเรียนบ่อย ๆ 3. ประชาชนขาดความรู้จึงต้องการให้ความรู้เกี่ยวกับการรักษาสุขภาพและการป้องกันโรค

จากตารางที่ 25 ครูประถมศึกษาส่วนใหญ่ตอบว่าตนเองมีส่วนร่วมในกิจกรรมของชุมชนในค่านับหน้าการ ร้อยละ 29.20 จากจำนวนผู้ตอบ 250 คน กิจกรรมที่ครูประถมศึกษามีส่วนร่วมเป็นอันดับรองลงมา คือ กิจกรรม ด้านวัฒนธรรมประเพณี ร้อยละ 24.80 กิจกรรมด้านอาชีพ ร้อยละ 23.20 กิจกรรมด้านการเมืองการปกครอง ร้อยละ 16.40 และด้านอนามัย ร้อยละ 6.40 ตามลำดับ

ตารางที่ 26 สิ่งที่ครูหรือโรงเรียนประถมศึกษาควรจัดบริการแก่ชุมชน

สิ่งทีควรจัดบริการ	ลำดับที่	จำนวน	ร้อยละ
1. ด้านอาชีพ			
1.1 เชิญวิทยากรมาให้คำแนะนำด้านอาชีพระยะสั้น เช่น ตัดเย็บเสื้อผ้า ทำผม แกะเครื่องยนต์ ฯลฯ	1	102	40.80
1.2 ให้คำปรึกษาหรือสาธิตทดลองทำอาชีพต่าง ๆ	2	98	39.20
1.3 จัดนิทรรศการ	3	75	30.00
2. การเมืองการปกครอง			
2.1 อบรมให้ความรู้เรื่องการปกครอง การเลือกตั้ง กฎหมายในชีวิตประจำวัน	1	129	51.60
2.2 จัดกิจกรรมที่เป็นการส่งเสริมการเมืองการปกครองตนเอง รวมทั้งฝึกเยาวชนให้เป็นผู้เป็นตาให้ทางการ	2	113	45.20
2.3 จัดทำป้ายนิเทศ ป้ายประกาศ ของทางราชการ ที่อ่านหนังสือพิมพ์	3	78	31.20
2.4 ตั้งตู้รับบัตรสนเท่ห์ และตู้แสดงความคิดเห็นต่าง ๆ	4	52	20.80
2.5 จัดประชุมสัมมนาเกี่ยวกับการเมือง จัดตั้งกลุ่มเกี่ยวกับ การเมืองการปกครองตนเอง	5	41	16.40
2.6 จัดห้องสมุด	6	12	4.80
3. วัฒนธรรมประเพณี			
3.1 ส่งเสริมการจัดกิจกรรมตามเทศกาลหรือตามประเพณี เช่น จัดการละเล่นพื้นเมือง	1	138	55.20
3.2 ให้ความรู้และฝึกอบรมทางด้านวัฒนธรรม	2	98	39.20
3.3 จัดนิทรรศการ	3	67	26.80

ตารางที่ 26 สิ่งที่ครูหรือโรงเรียนประถมศึกษาควรจัดบริการแก่ชุมชน (ต่อ)

สิ่งที่ควรจัดบริการ	ลำดับที่	จำนวน	ร้อยละ
4. อานามัย			
4.1 จัดแพทย์มาทำการรักษาโรค เช่น แพทย์เคลื่อนที่	1	201	80.40
4.2 จัดสัปดาห์ยาและพบปะผู้ป่วย โดยใช้สถานที่ในโรงเรียน	2	186	74.40
4.3 จัดทำป้ายนิเทศ หรือจัดนิทรรศการอนามัยชุมชน	3	86	34.40
4.4 บริการด้านยารักษาโรค แนะนำการใช้ยา	4	84	33.60
4.5 แนะนำเกี่ยวกับการวางแผนครอบครัว	5	62	24.80
5. นันทนาการ			
5.1 อำนวยความสะดวกในเรื่องสถานที่และอุปกรณ์การเล่นให้เพียงพอ	1	184	73.60
5.2 จัดแข่งขันกีฬาระหว่างหมู่บ้านหรือระหว่างครูกับโรงเรียน	2	183	73.20
5.3 แนะนำการเล่น หรือการพักผ่อนที่เป็นการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์	3	127	50.80
5.4 ตั้งชมรมกีฬา	4	100	40.00

จากตารางที่ 26 แสดงให้เห็นถึงสิ่งทีครูหรือโรงเรียนควรจัดบริการแก่ชุมชนในด้านต่าง ๆ กล่าวคือ ด้านอาชีพ สิ่งทีครูประถมศึกษาให้ความสำคัญเป็นอันดับแรก ในการที่จัดบริการแก่ชุมชนก็คือ การเชิญวิทยากรมาให้คำแนะนำด้านอาชีพระยะสั้น เช่น ตัดเย็บเสื้อผ้า ทำนม แกะเครื่องยนต์ ฯลฯ คิดเป็นร้อยละ 40.80 อันดับต่อมาคือ ให้คำปรึกษา หรือสาธิตทดลองทำอาชีพต่าง ๆ ร้อยละ 39.20 จัดทำนิทรรศการ ร้อยละ 30.00

ในด้านการเมืองการปกครองครูประถมศึกษา มีความคิดว่า ครูหรือโรงเรียนควรจะทำกิจกรรมเรื่องการเมือง การปกครอง การเลือกตั้ง กฎหมายในชีวิตประจำวันเป็นอันดับแรก ร้อยละ 51.60 อันดับสอง คือ จัดกิจกรรมที่เป็นการส่งเสริมการเมืองการปกครองตนเอง รวมทั้งฝึกเยาวชนให้เป็นผู้เป็นตาให้ทางราชการ แสดงเทคนิคการส่งข่าว ฯลฯ ร้อยละ

45.20 อันดับสาม คือ จัดทำป้ายนิเทศ ป้ายประกาศ ของทางราชการ ที่อ่านหนังสือพิมพ์
 ร้อยละ 31.20 อันดับสี่ คือ ให้จัดตั้งศูนย์บริการสหกรณ์ และตู้แสดงความคิดเห็นต่าง ๆ
 ร้อยละ 20.80 อันดับห้า คือ ให้จัดประชุมสัมมนาเกี่ยวกับการเมือง จัดตั้งกลุ่มเกี่ยวกับการ
 เมืองการปกครองตนเอง ร้อยละ 16.40 อันดับสุดท้าย คือ ให้มีการตั้งห้องสมุดสำหรับ
 ประชาชนในหมู่บ้าน ร้อยละ 4.80

ในด้านวัฒนธรรมประเพณี สิ่งที่ต้องบริการเป็นอันดับแรก คือ ส่งเสริมการจัด
 กิจกรรมตามเทศกาล เช่น ฟันฟุการละเล่นพื้นเมือง ร้อยละ 55.20 ให้ความรู้และฝึกอบรม
 ด้านวัฒนธรรมศิลปะ ดนตรี ฟังเทศน์ ร้อยละ 39.20 และความสำคัญอันดับสุดท้าย คือ
 การจัดนิทรรศการ ร้อยละ 26.80

ในด้านอนามัย สิ่งที่ต้องจัดบริการเป็นอันดับแรก คือ เชิญแพทย์มาทำการตรวจ
 รักษาโรคให้แก่ประชาชน เช่น จัดแพทย์เคลื่อนที่ ร้อยละ 80.40 สิ่งที่ต้องจัดบริการอันดับต่อ
 มา คือ จัดสัปดาห์ยาและพบปะผู้ป่วย โดยใช้สถานที่ในโรงเรียน ร้อยละ 74.40 จัดทำป้าย
 นิเทศหรือนิทรรศการเกี่ยวกับอนามัยชุมชน ร้อยละ 34.40 บริการด้านยารักษาโรค แนะนำ
 การไต่ถามให้ถูกต้องกับโรค การปฐมพยาบาลเบื้องต้น ร้อยละ 33.60 และประการสุดท้าย
 คือ แนะนำเกี่ยวกับการวางแผนครอบครัว ร้อยละ 24.80

ในด้านนันทนาการ สิ่งที่ต้องจัดบริการอันดับแรกก็คือ จัดสนามสถานที่ในการเล่น
 พร้อมทั้งอุปกรณ์ ร้อยละ 73.60 สิ่งที่ต้องจัดบริการเป็นอันดับรองลงมาคือ ทางโรงเรียนควร
 จัดให้มีการแข่งขันกีฬาระหว่างหมู่บ้าน หรือระหว่างครูกับชุมชน ร้อยละ 73.20 นอกจากนี้ยัง
 ควรแนะนำเรื่องการเล่น การพักผ่อน การใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ต่อตนเองและครอบครัว
 ร้อยละ 50.80 และควรจัดตั้งชมรมกีฬา ร้อยละ 40.00

ตารางที่ 27 คุณลักษณะที่ดีของครูประถมศึกษาในการที่จะเข้าช่วยเหลือและส่งเสริม
กิจกรรมของชุมชน

คุณลักษณะ	ลำดับที่	จำนวน	ร้อยละ
1. เข้ากับชุมชนได้ มีมนุษยสัมพันธ์ เข้าใจสภาพชุมชน สามารถ โน้มน้าวจิตใจคนได้	1	235	94.00
2. เป็นผู้นำมีความคล่องตัว ว่องไว มีไหวพริบมีความคิดริเริ่ม มีความรับผิดชอบ รู้จักแก้ปัญหา มีบุคลิกที่น่าเชื่อถือ ใจกล้า กล้าแสดงออก ราบรื่น และจริงจัง	2	221	88.40
3. มีความรู้ในด้านอาชีพ รู้ทันเหตุการณ์ มีประสบการณ์ มีความสามารถหลาย ๆ ด้าน อย่างน้อยควรจบปริญญาตรี	3	220	88.00
4. รักที่จะทำงาน มีความตั้งใจที่จะเสียสละเพื่อส่วนรวม	4	214	85.60
5. ซื่อสัตย์ มีศีลธรรม มีเมตตา	5	197	78.80
6. พูดภาษาพื้นเมืองได้	6	85	34.00

จากตารางที่ 27 ครูประถมศึกษาที่มีความคิดว่าคุณลักษณะที่ดีในการที่จะเข้าช่วยเหลือและส่งเสริมกิจกรรมของชุมชนที่สำคัญอันดับแรกก็คือ ครูควรจะเข้ากับชุมชนได้มีมนุษยสัมพันธ์ เข้าใจสภาพชุมชน สามารถโน้มน้าวจิตใจคนได้ ร้อยละ 94.00 ลักษณะที่สำคัญประการที่สองคือ ครูควรมีความเป็นผู้นำ มีความคล่องตัว ว่องไว มีไหวพริบ มีความคิดริเริ่ม มีความรับผิดชอบ รู้จักแก้ปัญหา มีบุคลิกที่น่าเชื่อถือ ใจกล้า กล้าแสดงออก ราบรื่น และจริงจัง ร้อยละ 88.40 คุณลักษณะที่สำคัญอันดับสาม คือ ครูควรมีความรู้ด้านอาชีพในชุมชน รู้ทันเหตุการณ์ มีประสบการณ์ มีความสามารถหลาย ๆ ด้าน อย่างน้อยควรจบปริญญาตรี ร้อยละ 88.00 คุณลักษณะที่สำคัญอันดับที่สี่คือ ครูควรมีความรักที่จะทำงาน มีความตั้งใจที่จะเสียสละเพื่อส่วนรวม ร้อยละ 85.60 นอกจากนี้ครูควรจะมีนิสัยซื่อสัตย์ มีศีลธรรม มีเมตตา ร้อยละ 78.80 ควรพูดภาษาพื้นเมืองได้ ร้อยละ 34.00

ตารางที่ 28 ปัญหาและอุปสรรคในการมีบทบาทในกิจกรรมของชุมชน

ลักษณะของปัญหา	ลำดับที่	จำนวน	ร้อยละ
<u>ด้านตัวครู</u>			
1. ไม่มีเวลา ไม่สามารถแบ่งเวลาได้	1	218	87.20
2. ขาดความรู้	2	209	83.60
3. ที่พักห่างจากชุมชน	3	156	62.40
4. มีปัญหาทางครอบครัว	4	48	19.20
5. สำเนียงพูดแตกต่างกัน	5	45	18.00
6. สุขภาพไม่ดี	6	32	12.80
7. อายุน้อยหรือมากเกินไป	7	17	6.80
8. ครูไม่สามัคคีกัน	8	15	6.00
<u>ด้านสิ่งแวดล้อม</u>			
1. สภาพภูมิประเทศไม่เอื้ออำนวย	1	184	73.60
2. ขาดเงินทุน อุปกรณ์งบประมาณ	2	172	68.80
3. ประชาชนยากจน	3	168	67.20
4. การประชาสัมพันธ์น้อย	4	97	38.80
5. ขาดการสนับสนุนจากทางราชการ ขาดความร่วมมือจากผู้ร่วมงาน	5	95	38.00
6. ขาดคนรับผิดชอบที่แท้จริง	6	80	32.00

จากตารางที่ 28 แสดงถึงปัญหาและอุปสรรคในการมีบทบาทในกิจกรรมของชุมชนนั้นมี 2 ลักษณะ กล่าวคือ เกิดมาจากตัวครู และเกิดมาจากสภาพแวดล้อม ปัญหาที่เกิดมาจากตัวครูอันดับแรกก็คือ การที่ครูไม่มีเวลา ไม่สามารถแบ่งเวลาได้ ร้อยละ 87.20 ปัญหาอันดับสองคือ การที่ครูขาดความรู้ในการที่จะช่วยชุมชน ร้อยละ 83.60 ปัญหาอันดับสามคือ การที่ที่พักของครูอยู่ห่างจากชุมชน ร้อยละ 62.40 ปัญหาอันดับสี่คือ การที่ครูมีปัญหาทางครอบครัว ร้อยละ 19.20 ปัญหาอันดับห้าคือ การที่ครูพูดภาษาท้องถิ่นไม่ได้ ร้อยละ 18.00 ปัญหาอันดับ

หก คือ ครัวมีสุขภาพไม่ดี ร้อยละ 12.80 ปัญหาอันดับเจ็ดคือ ครัวมีอายุน้อยหรือมากเกินไป ร้อยละ 6.80 และประการสุดท้าย คือ ครัวไม่มีความสามัคคีกัน ร้อยละ 6.00

ส่วนปัญหาที่เกิดมาจากสิ่งแวดล้อมนั้น . ปัญหาที่สำคัญอันดับแรกก็คือ สภาพภูมิประเทศไม่เอื้ออำนวย กล่าวคือ ประเทศส่วนใหญ่แห้งแล้ง พื้นดินขาดคุณภาพ. อีกทั้งเป็นชุมชนที่อยู่บริเวณชายแดนที่มักจะถูกรุกรานจากภายนอกประเทศ ทำให้ครัวไม่สามารถดำเนินการช่วยเหลือและส่งเสริมกิจกรรมของชุมชนได้อย่างเต็มที่นัก มีร้อยละ 73.60 ปัญหาประการที่สอง คือ การขาดเงินทุน อุปโภคและงบประมาณ ร้อยละ 68.80 ปัญหาอันดับสามก็คือ ประชาชนยากจน ร้อยละ 67.20 ปัญหาอันดับสี่ คือ การประชาสัมพันธ์น้อย ร้อยละ 38.80 ปัญหาอันดับห้า คือ ขาดการสนับสนุนจากทางราชการ ขาดความร่วมมือจากผู้ร่วมงาน ร้อยละ 38.00 และปัญหาที่สำคัญอันดับสุดท้าย คือ ปัญหาการขาดคนรับผิดชอบที่จริงจัง ร้อยละ 32.00

ตารางที่ 29 ข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นในกิจกรรมของชุมชน

ข้อเสนอแนะในการแก้ไข	ลำดับที่	จำนวน	ร้อยละ
1. จัดอบรมความรู้ด้านต่าง ๆ แก่ครู	1	237	94.80
2. ให้มีการประกาศเกียรติคุณแก่ครูที่ช่วยเหลือชุมชน	2	232	92.80
3. ให้ผู้บริหารเห็นความสำคัญ	3	200	80.00
4. สร้างบ้านพักให้ไกลชุมชน	4	185	74.00
5. ให้มีการประชาสัมพันธ์มากขึ้น	5	87	34.80

จากตารางที่ 29 ครูประถมศึกษาได้เสนอวิธีการแก้ไขปัญหาคือควรจัดอบรมความรู้ด้านต่าง ๆ ให้ครู ร้อยละ 94.80 วิธีการแก้ไขปัญหาด้านที่สอง คือ ให้มีการประกาศเกียรติคุณแก่ครูที่ช่วยเหลือชุมชน ร้อยละ 92.80 การแก้ไขปัญหาด้านสาม คือ ให้ผู้บริหารเห็นความสำคัญ ร้อยละ 80.00 การแก้ไขปัญหาด้านสี่ คือ ควรสร้างบ้านพักให้ไกลชุมชน ร้อยละ 74.00 และวิธีการแก้ไขปัญหาด้านที่ห้า คือ ให้มีการประชาสัมพันธ์ให้มากขึ้น ร้อยละ 34.80